

Mira Her Şeyi Bilir • Luigi Ballerini

ON8 • Türkçesi: Tülin Sadıkoğlu • Roman • 244 sayfa • Önerilen sınıflar: 7, 8, Lise
BİLİM ve TEKNOLOJİ • BİREY ve TOPLUM • ZAMAN ve MEKÂN • DUYGULAR
gelecek • teknoloji • bilim • iletişim • arkadaşlık • aşk • farklılıklar • mücadele • cesaret • distopya •
yönetim • yazılı kültür • güven • yasaklar • seçimler • özgürlük • ihanet • arşiv • bilimkurgu

Çağdaş İtalyan edebiyatının ödüllü yazarlarından **Luigi Ballerini**, distopik romanında okuru, teknolojiyle biçimlenen karanlık bir yolculuğa çıkarıyor. Yine ON8 etiketiyle yayımlanan **Adı Sıfır** adlı romanıyla sevilen yazar, teknolojinin sınırlarını sorguluyor, hür irade ve özgürlük gibi kavramları çarpıcı örneklerle işliyor. Hem çocuklar hem de gençler için romanlar yazan Ballerini, ergenlerle psikoterapi çalışmaları yapıyor.

Yaşam; gözetleyen, izleyen, her sorunu çözen, her soruyu cevaplayan bir yapay zekânın, Mira'nın kontrolünde! Dijital ağlarla örülü "mükemmel" topluma ayak uydurmakta zorlanan dört gencin arkadaşlığı, onları özgürlüğe kavuşturacak bir başkaldırının kıvılcımını yakıyor. Kendilerine dayatılan sanal Rejim'e karşı çıkanlarla birlikte onlar da edebiyatın, kitapların gücüne tutunuyor...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Romanın ilk sayfasında hikâyeler ve başlangıçlarıyla ilgili yazılanlar hakkında ne düşünüyorsunuz? Sizin hikâyeniz yazılıysaydı, nasıl başlardı?
- 2- Sizce "Eşleşme Partisi" nasıl bir gereksinim nedeniyle gerçekleştiriliyor? "Yıl Sonu Şenliği", "Öğrenci Balosu" gibi öğrencilerin sosyalleşmesini sağlayan günümüz etkinliklerinin yerini alan bu "eşleştirme" meselesi, özgürlük ve seçim kavramlarıyla uyumlu mu?
- 3- Sayfa 37-39'da genç danışmanın Direktör'e sunduğu verilerden çıkan algı-gerçek ikilemini yorumlayın. Bu ikilem için günümüz toplumlarından ne gibi örnekler verilebilir?
- 4- Vera ve Ale'nin beyne implant edilen nanoçip teknolojisine bakışları ve bu implanta verdikleri değer ne? Bu teknoloji günümüzde yaygın kullanılıyor olsa, sağladığı olanaklar düşünüldüğünde, sizin yaklaşımınız ne yönde olur; implant yaptırır mısınız?
- 5- İnteraktif dizilerde artması istenen şiddet unsuruyla ilgili Komutan'ın değerlendirmesine ne diyorsunuz? Bu unsur günümüzde yerli dizilerde benzer amaçlarla kullanılıyor olabilir mi?
- 6- Sayfa 98'deki soruyu yanıtlayarak tartışın: "Birine güvenmek ne kadar sürer?"
- 7- Vera ve Ale'nin yakınlaşması ve iyi anlaşması, görünür yüzü Mira olan sistemin güvenilirliğini kanıtlamıyor mu? Herkesle farklı bir ses ve tavırla ilişki kuran Mira, pratik bir seçenek ve hayatı kolaylaştıran bir araç olarak görülebilir mi?
- 8- Vera, Ale, Pam ve Tom'un kişilikleri hangi özelliklerle farklılaşıyor? Pam'le açmazını davaya yansıtan Tom'un en baştan dava için seçilmesi yanlış bir karar olabilir mi?
- 9- Romanda kâğıt, kalem, kartpostal ve kitaplar nelerin simgeleri olarak değerlendirilmiş? İnsanlık tarihinin en önemli araçlarından sayılan ve bilginin, aydınlanmanın unsurları olan bu eşyaların yasaklandığı ya da baskılandığı uygulamalara, tarih boyunca hangi toplum ve dönemlerde rastlanıyor?
- 10- Mira'nın insanları seçim yapmakta ne kadar özgür? Seçenekler arasından seçim yapmak, süreci kısaltarak hayatı kolaylaştırmaz mı? Sizi tanıyan birinin, "Şu ya da bu size daha uygun; hangisini tercih edersin?" demesi pratik değil mi?
- 11- "Söylenmeyenlerin, söylenenlerden hatta yalandan bile güçlü olması"ndan kastedilen ne? Örnekler üzerinden açıklayın. Bizim toplumumuzda da "söylenmeyenler" var mı; neden "söylenmiyor"?

- 12- Romandaki, “Bazen hayatı yaşamaktansa onu göstermeye daha çok zaman harcadığımızı düşünüyorum,” cümlesi size neler çağırıyor? Fotoğraf ya da video çekme eğilimlerinize baktığınızda bu düşüncenin dışında kaldığınızı söyleyebilir misiniz?
- 13- Romanda anlatılan yönetim sisteminin dayandığı ana kavram hangisi: Güven, korku, rahatlık, özgürlük? Görüşünüzü neye dayandırılıyorsunuz? Sizce bu roman bir distopya mı?
- 14- Roman sizce hangi yıllarda geçiyor? Günümüz dünyasına ne tür atıflar yapıyor?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Araştırma:** Romandaki eğitim sistemi ve öğrenim ilkelerini, günümüz sistemi ve ilkeleriyle karşılaştırın. Hayal edilen gelecekte gençlerin hak ve özgürlükleri hangi düzeyde? Gelecekte seçeneklere ulaşmak ve tercih yapmak daha mı kolay görünüyor? Günümüzle ve gelecekle ilgili listeler yaparak, karşılaştırın. Araştırmanızın sonuçlarını içeren bir rapor hazırlayın.
- **Proje:** Toplumların olumlu-olumsuz biçimlendirilmesinde televizyonun, dizilerin ve sosyal medyanın işlevini çalışmak üzere öğrenciler 4 gruba ayrılın. Bir grup bu alanların yaşam tarzlarına, bir grup inançlara, bir grup siyasi eğilimlere, bir grup da ilişki ve iletişim kültürüne yaptığı etkiyi araştırın. Her grup kendi alanı için örnekler üzerinden değerlendirmeler yapsın ve toplumun geleceğini olumlu etkilemek üzere bu alanların, konulara nasıl yaklaşması gerektiğine dair ilkeleri saptasın.
- **Sosyal sorumluluk projesi:** İklim, çevre, adalet, insan hakları, çocuk hakları gibi gelecek için çok belirleyici birkaç kavram saptayın. Herkes, romanda Cepheciler’in yaptığı gibi, bu kavramlarla ilgili farkındalık yaratıcı kartpostallar hazırlasın. Kartpostalları amacına uygun olarak okul içi ve dışında bulunabilecek yerlere bırakın. Mümkünse kartpostalların nasıl karşılandığını gözlemeye çalışın. Sonuçları raporlayın.
- **Tartışma:** Teknoloji, nereye kadar yararlı, nereden sonra zararlı olmaya başlıyor? Teknolojik aletler özerk birer varlık olarak karşımıza çıkabilir mi? İnsanlığı tehdit edebilir mi? gibi sorularla, sınıfça teknolojinin gelecekteki olumlu-olumsuz varlığını tartışın. Olumsuzluklardan kaçınmak mümkün mü ya da nasıl mümkün olabilir? Benzeri sorularla riski azaltan önlemleri düşünün.
- **Pano:** Öğrenciler gruplara ayrılın. Her grup, romanda Cephe üyelerinin ismini aldıkları yazarlardan birini incelesin ve kısaca tanıtacak bilgileri hazırlanacak renkli bir dijital panoya eklesin. Panoda yer alan yazarların ortak noktaları saptasın ve romanda takma isim olarak seçilmelerinin nedeni tartışılın.
- **Sunum:** Gruplar halinde çalışarak, distopik film ve romanların listesini çıkarın. Gruplar bu listeden birkaç örneği paylaşarak incelesin ve distopik unsurlarını saptayarak açıklayıcı bir sunum halinde düzenlesin. Gruplar sunumları paylaştıktan sonra sınıfça distopyanın sinema ve edebiyattaki ortak yönlerini çıkarın. Distopya algısının hangi unsurları içerdiğine ilişkin kapsamlı bir sunum hazırlayın.
- **Röportaj:** Herkes çevresinden en az 4 kişiyle şu 3 soruluk röportajı yapsın: “Sizce bugün için birey özgürlüğü ve mahremiyet var mı? Bu iki kavramın geleceğini nasıl görüyorsunuz? Bugün nasıl bir önlem alınmalı?” Soruların yanıtlarını ayrıştırarak işleyin ve bir sonuç bildirgesi düzenleyerek yaygınlaştırın.
- **Okuma:** Romanda, Cephe üyelerinin yöntemlerini örnek aldığı Otto ve Elise Hampel çiftini araştırın. Gönüllü öğrenciler, Hampel çiftinin hayatını anlatan Hans Fallada’nın *Herkes Tek Başına Ölür* (Everest, 2018) adlı kitabını okuyarak izlenimlerini sınıfla paylaşın.
- **Müzik:** Sınıfça çalışarak, Ale’nin kartlardan birine yazdığı, “Bağlantını kes, internetin dışında hayat var!” cümlesini de kullanarak, internet bağımlılığına dikkat çeken bir rap müzik besteleyin. Bu müziği okulda herkesin izleyebileceği bir zamanda seslendirin.